

Utoqqalinermi pensionisiallit pensionisiaminnit ilannganneqanngikkaluarlutik saniatigut allanik isertitarisinnaasaasa marloriaatinngorlugit qaffanneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 3, 7. maj 2007-imeersup allangortinneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat Malik Berthelsen aamma Kim Kielsen, Siumut)

Akissuteqaat

(Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Utoqqalinermi pensionisiat pillugit inatsisip allangortinneqarnissaanut siunnersuummut qujanaq, taamaaliornikkut utoqqalinermi pensionisiat qartut saniatigut marloriaammik isertitaqarsinnaalissammata, utoqqalinermi pensionisiat ikilisinneqarnerannik kinguneqanngitsumik.

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq utoqqalinermi pensionisiat Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-imeersoq naapertorlugu tunniunneqartarmata. Utoqqalinermi pensionisiat isumagininnikkut pensionisiaapput utoqqarnut aningaasaqarnikkut sanngiinnerusunut sammitillugit tunniunneqartartut. Taamaalilluni utoqqalinermi pensionisiat tunniunneqartarneranni siunertaavoq utoqqaat innuttaasut aningaasatigut atugaasa qulakkeerneqarnissaat. Utoqqalinermi pensionisiat qanoq isillugit qanorlu annertutigisut tunniunneqarnissaanni inoqutigiit ataatsimoorlutik isertitaasa akileraaruteqaataasussat annertussusii apequtaapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma kingunerissavaa utoqqalinermi pensionisiat qartoq katillugit 235.497 kr.-inik aningaasarsiaqarsinnaassammata utoqqalinermi pensionisiat ilanngaateqarsinnaassappata. Aappariinnut pensionisiat qartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuutip kingunerissavaa katillugit 336.405 kr.-inik tunineqarsinnaasammata utoqqalinermi pensionisiat ikilisarneqalinnginneranni. Kisermaat aappariillu utoqqalinermi pensionisiat qartut innuttaasunut suliffeqartunut 65-it inorlugit ukiulinnut sanilliullugit annertungaatsiartumik isertitaqarsinnaassapput. Taamaalillunilu siunnersuummi pensionisiat qarlutik sulisinnaassuseqartut pensionisiat qartunut suliffimmik ingerlatsiinnarnissamik periarfissaqanngitsunut sanilliullutik atugarissaarnerussapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut 13,5 mio. kr. missaanik kommuninullu 1,5 mio. kr. missaanik immikkut aningaasartuuteqarfiunissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kisitsisinut taakkununga ilanngunneqanngillat akileraarutitigut isertitassat. Naatsorsuinerit ingerlanneqarput utoqqalinermi pensionisiant 2011-imi tunniunneqartartut agguataarsimani aallaavigalugit.

Naalakkersuisut siunnersuuteqartut isumaqatigisinnaavaat, utoqqaat sulerusuttut pisinnaatillutik suliffimminniiginnartarnissaannik oqariartuuteqarneranni. Naalakkersuisulli utoqqalinermi pensionisiant aaqquussinerit ataatsimoortumik iluarsartuussiffigineqarnissaat kissaatigaat, ataasiinnarmik utoqqarnut innuttaasunut aalajangersimasunut allangortitsinani.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaata malitsigisaanik Naalackersuisut nalunaarusaanni allassimasutut utoqqalinermi pensionisiat pillugit aaqqissuussinerup allangortinneqarnissaa pisariaqarpoq. Pingaaruteqartut ilagaat kikkulluunniit sivilunerusumik suliffeqarsinnaanissaminnut periarfissinneqarnissaat. Utoqqaat utoqqalinissaminnut aningaasat eqqarsaatigalugit toqqissillutik utoqqalisinnaanissaat qulakkeerniarlugu pensionisiassaminnik ileqqaartinneqartalermissaanik siunnersuut Naalackersuisut isumaqatigaattaaq.

Naalackersuisut 2009-mi ivertinneqaramik anguniagassipput ullormiit ullormut politikikkikut siunniussaqaartarneq qimallugu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu sunniutissat isiginiarniarlugit aalajangertarnissaq, aamma siunissami atugarissaarnissaq qulakkeerniarlugu. Tamatumalumuna kingunerisaanik Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap kiisalu Angallanneq pillugu Isumalioqatigiissitap pilersinneqartut. Isumalioqatigiissitap taakku marluusut kaammattuutaat massakut saqqummiunneqareersut 2025-pilersaarutip aammalu Naalackersuisut nunatta 2025-imi inissisimanissaannut takorluukkat suliarinissaanut tunngaviussapput.

2012-mi Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarummi allassimavoq, 2025-pilersaarut tassaasoq aaqqissuusseqqinnikkut inuiaqatigiit atugarissaartut aningaasalersortuarnissaanut suliasat pillugit pilersaarut, taamaalilluni nunatsinni innuttaasut tamarmik atugarissaarnissaannik qulakkeerinninnisammut aqutissaalluni.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaata malitsigisaanik Naalackersuisut nalunaarusaanni aammalu 2012-mi Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarummi 2012-imi allassimasutut Naalackersuisut UKA 2012-imi utoqqarnut periusissamik saqqummiinarput, inuiaqatigiit utoqqartaat amerliartuinnartut eqqarsaatigalugit inuiaqatigiit atugarissaartut pilersinnissaanut pitsaasumik pilersaarusiornissamut atugassamik.

Periusissiaq aqutigalugit qulakkeerniarneqarpoq inuit ataasiakkaat peqqinnissaq paaqutarineqarnissarlu eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqartunik periarfissinneqarnissaat. Utoqqarnut periusissiaq aqutigalugu sinaakkuserniarneqarportaaq inuit ataasiakkaat sivilunerusumik sulisinnaanissaasa kajungernartuunissaa. Ilutigalugu utoqqarnut periusissiaq aqutigalugu qulakkeerneqassaaq inuit ataasiakkaat suliffeqarnermi ileqqaarnissamut aaqqissuussinerit aqutigalugit utoqqalinissaminnut namminneq ileqqaagaqarsinnaanissaat.

Naalackersuisut erseqqissassavaat UKA 2010-miit taamaallaat Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inatsisip taamaattup allangortinnissaanut siunnersuummik saqqummiinissaq periarfissaqarmat. Taamaalilluni utoqqalinermi pensionisiat pillugit siunnersuutissaq utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannut siunnersuutitut saqqummiunneqartussaassaaq.

Taamatut oqaaseqarlunga aalajangiiffigisassatut siunnersuutigineqartup itigartitsissutigineqarnissaa Naalackersuisunit inassutigaarput.